





009129 2005 PZDB-B-05050

estlanVergunning i.h.k.v. Natuurbeschermingswet "Ver

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
27-4-2005	DRZZ 05-3132/GV/DvR	2

- het verwijderen van aanwezige betonblokken, betonbanden, doorgroeistenen en perkoenpalen,
- het voor een deel afgraven van de kleilaag en het onderliggende zandpakket,
- het zonodig (tussen dp 108 en dp 123) verbeteren van het kleipakket van 1,5 à 1,75 m dik aan de teen van de dijk om daarmee voldoende ondersteuning voor de glooiingsconstructie te krijgen,
- het plaatselijk aanvullen van het zandpakket en overigens aanbrengen van nieuwe kleilagen met een dikte van 2 à 2,5 meter,
- het aanleggen van een 4 m breed onderhoudspad op de buitenberm van de dijk, bestaande uit met grond afgestrooide kunststofgrasplaten.

Het dijktraject heeft een lengte van 5.750 m en loopt van dijkpaal (dp) 108 tot dp 168 + 50 m. Ten noorden van het dijktraject ligt het Verdrongen Land van Saeftinge. Door verbreding van de dijkvoet gaat er ca. 1,5 ha schor verloren. Bij de aansluiting met de buitendijkse spuikom bij de haven van Paal blijft de bestaande dijkbekleding met graniet tot een hoogte van 2,40 m + NAP gehandhaafd.

#### Wettelijk kader

Artikel 7, eerste lid, van de Natuurbeschermingswet bepaalt dat een natuurmonument waarvan de bescherming niet reeds op andere wijze door of krachtens de wet is verzekerd, kan worden aangewezen als beschermd natuurmonument.

Op grond van artikel 12, eerste lid, is het verboden om zonder vergunning van de Minister of in strijd met bij zodanige vergunning gestelde voorwaarden handelingen te verrichten, te doen verrichten of te gedogen, die schadelijk zijn voor het natuurschoon of voor de natuurwetenschappelijke betekenis van een beschermd natuurmonument of die een beschermd natuurmonument ontsieren.

Artikel 12, eerste lid, van de wet is niet van overeenkomstige toepassing verklaard ten aanzien van staatsnatuurmonumenten.

Artikel 16, eerste lid, bepaalt dat het verboden is een beschermd natuurmonument te verontreinigen, daarin planten of takken uit te steken, te plukken, af te snijden of te vervoeren, dieren te verontrusten, te vangen of te doden of zulks te pogen of in het algemeen schade aan de natuur toe te brengen.

Ingevolge het tweede lid, aanhef en onder c, van genoemde wet geldt dit verbod niet voor derden, voor zover zij handelingen verrichten, waarvoor de Minister ontheffing heeft verleend.

In artikel 21, eerste lid, van de Natuurbeschermingswet is bepaald dat een natuurmonument dat eigendom van de Staat is, kan worden aangewezen als staatsnatuurmonument.

Artikel 21, derde lid, bepaalt dat het beheer van een staatsnatuurmonument gericht is op het behoud of herstel van het natuurschoon of van de natuurwetenschappelijke betekenis. Op grond van het vierde lid van dit artikel is ten aanzien van een staatsnatuurmonument het bepaalde bij artikel 16, eerste en tweede lid, onder b en c, en artikel 17 van overeenkomstige toepassing verklaard.

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
27-4-2005	DRZZ 05-3132/GV/DvR	3

Uit jurisprudentie van de Afdeling Rechtspraak van de Raad van State (uitspraak van 14 juni 1984, no. RO1.83.1475) blijkt dat, hoewel de wetgever een dergelijke mogelijkheid niet met zoveel woorden in de wet heeft opgenomen, de minister vergunning kan verlenen voor zover inbreuken op het karakter van een staatsnatuurmonument door derden worden verricht en uitgaan boven datgene waarvoor ingevolge artikel 16, tweede lid, aanhef en onder c, een ontheffing kan worden verleend. Die bevoegdheid vloeit niet slechts uit de aan de Staat als eigenaar toekomende rechten voort, maar tevens uit de op hem ingevolge artikel 21, derde lid, van de Natuurbeschermingswet rustende algemene publiekrechtelijke beheerstaak, die het gevolg is van de status van staatsnatuurmonument.

Een dergelijke vergunning wordt in het algemeen aangeduid als een vergunning sui generis.

#### Vogel- en Habitatrichtlijn

Het Verdrongen Land van Saeftinge is krachtens de richtlijn inzake het behoud van de Vogelstand (79/409/EEG) aangewezen als speciale beschermingszone (besluit van 28 november 1989, nr. J 897372). Daarbij is in de toelichting aangegeven dat de aanwijzing als speciale beschermingszone geen gevolgen met zich meebrengt ten aanzien van het bestaande gebruik en beheer.

In 2004 is de Westerschelde, waartoe het Verdrongen Land van Saeftinge behoort, overeenkomstig artikel 4, lid 1 van de Habitatrichtlijn aangemeld als speciale beschermingszone. Op 7 december 2004 heeft de Europese Commissie de communautaire lijst voor de Atlantische biografische regio (waar Nederland onder valt), vastgesteld. Door de inwerkingtreding van de Habitatrichtlijn (92/43/EEG) werd het afwegingskader van artikel 4, vierde lid, eerste zin, uit de Vogelrichtlijn vervangen door dat van artikel 6, leden 2, 3 en 4 van de Habitatrichtlijn. Artikel 7 van de Habitatrichtlijn bepaalt namelijk dat de verplichtingen die voortvloeien uit artikel 6 leden 2, 3 en 4 van de Habitatrichtlijn in de plaats komen van de rechtsgevolgen voortvloeiende uit artikel 4, vierde lid, eerste zin, van de Vogelrichtlijn.

Zodra een gebied op de communautaire lijst is geplaatst, zoals thans het geval is, gelden rechtstreeks de bepalingen van artikel 6, tweede, derde en vierde lid, van de Habitatrichtlijn voor dat gebied.

Op grond van artikel 6, tweede lid, van de Habitatrichtlijn moeten de lidstaten passende maatregelen treffen om ervoor te zorgen dat de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten niet verslechtert en er geen storende factoren met significante effecten optreden voor de soorten waarvoor de gebieden zijn aangewezen. Passende maatregelen kunnen onder meer als voorwaarde in een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet (vergunningen c.q. ontheffingen) worden genomen.

Artikel 6 lid 3 van de Habitatrichtlijn stelt dat voor elk plan of project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van het gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor zo'n gebied, een passende beoordeling wordt gemaakt van de gevolgen voor het gebied, rekening houdend met de instandhoudingsdoelstellingen van dat gebied. Op grond daarvan kan slechts toestemming voor het betreffende plan of project worden verleend

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
27-4-2005	DRZZ 05-3132/GV/DvR	4

dan nadat de zekerheid is verkregen dat de wezenlijke waarden en natuurlijke kenmerken in het betrokken gebied niet zullen worden aangetast.

#### Beleid

Het Verdrongen Land van Saeftinge maakt onderdeel uit van het gebied Westerschelde waarvoor in 1991 een beleidsplan is vastgesteld. In de hoofddoelstelling worden economische ontwikkelingsmogelijkheden gekoppeld aan een situatie waarbij natuurfuncties gehandhaafd en hersteld kunnen worden en potentiële natuurwaarden ontwikkeld kunnen worden. Het belang van de waterkering dient daarbij te worden gewaarborgd.

#### Advisering en inspraak

Ten aanzien van uw verzoek hebben Gedeputeerde Staten van de provincie Zeeland namens mij advies ingewonnen bij het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Hulst en hebben zij Stichting Het Zeeuwse Landschap, Vogelbescherming Nederland en de Zeeuwse Milieufederatie in de gelegenheid gesteld een zienswijze ten aanzien van uw verzoek naar voren te brengen.

Hiertoe is een concept besluit toegezonden.

Van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Hulst, de Stichting Het Zeeuwse Landschap, Vogelbescherming Nederland en de Zeeuwse Milieufederatie heb ik geen reactie ontvangen.

#### Overwegingen

Ten aanzien van uw verzoek heb ik het volgende overwogen.

De aanvraag dient te worden getoetst aan de uitgangspunten van de Natuurbeschermingswet, de Vogel- en Habitatrichtlijn en aan het hierboven beschreven beleid. Door deze instrumenten gezamenlijk ontstaat een beschermingskader voor de wezenlijke kenmerken van het natuurgebied "Verdrongen Land van Saeftinge" als omschreven in de aanwijzingsbeschikkingen op grond van de Natuurbeschermingswet.

U geeft aan dat een groot deel van de Nederlandse dijken aan de zeezijde tegen golven wordt beschermd door een steenbekleding. Uit waarnemingen van het waterschap en onderzoek van de Technische Adviescommissie voor de Waterkeringen is naar voren gekomen dat in Zeeland deze steenbekleding onvoldoende tegen zeer zware stormen bestand is. Anders gezegd: de steenbekleding is in veel gevallen te licht en voldoet niet aan de veiligheidsnorm. Om dit probleem op te lossen is in 1996 het project Zeeweringen gestart. Hierin werken Rijkswaterstaat, de Zeeuwse waterschappen en de Provincie Zeeland samen. Daarvoor is het Projectbureau Zeeweringen in het leven geroepen. Het doel is de met steen beklede delen van het buitentalud van de dijk te verbeteren op de plaatsen waar dat nodig is.

Uit toetsing is naar voren gekomen dat de steenbekleding van het dijktraject Koningin Emmapolder / Van Alsteinpolder dient te worden verbeterd. Na verbetering dient dit dijktraject te voldoen aan de veiligheidsnorm zoals die is vastgelegd in de Wet op de Waterkering. Veiligheid is eerste prioriteit, maar daarnaast geeft u aan dat er ook aandacht is voor de gevolgen van de dijkverbeteringswerken voor het landschap, de

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
27-4-2005	DRZZ 05-3132/GV/DvR	5

natuur, cultuurhistorie (de LNC-waarden) en overige belangen, zoals ruimtelijke ordening, omwonenden en milieu.

Het dijktraject Koningin Emmapolder / Van Alsteinpolder bevindt zich ten zuiden van de Westerschelde in de gemeente Hulst. Het ligt langs de linkeroever van de Schelde nabij het Verdrongen Land van Saeftinge. Het traject sluit in het oosten aan op de gasdam en ten westen van het traject ligt de kern Paal. Het dijktraject valt onder het waterkeringsbeheer van het Waterschap Zeeuws-Vlaanderen.

In een op grond van de Wet op de Waterkering opgesteld ontwerp-dijkverbeteringsplan is, met inachtneming van de randvoorwaarden en uitgangspunten op de waterkering, een keuze gemaakt uit verschillende alternatieven voor een dijkbekleding waaruit deze aanvraag tot stand is gekomen.

De bij de aanvraag gevoegde planbeschrijving van de werkzaamheden, tezamen met de Habitattoets en Flora- en faunawet onderbouwing, bevat naar mijn mening alle relevante informatie voor de beoordeling van deze aanvraag. De planbeschrijving is een samenvatting van het technisch ontwerp en andere studies. Het geeft aan wat de bedoeling is, hoe en wanneer het werk wordt uitgevoerd, welke gevolgen het werk heeft op de omgeving in de ruimste zin van het woord en hoe wordt omgegaan met de eventuele gevolgen van de werkzaamheden.

De wens tot het uitvoeren van werkzaamheden om de met steen beklede delen van het buitentalud van de dijk te verbeteren en te laten voldoen aan de veiligheidsnormen kan ik onderschrijven. Bij de beoordeling van uw aanvraag zal ik mij niet alleen laten leiden door het feit dat het gebied is aangewezen als Vogelrichtlijngebied en aangemeld is als Habitatrichtlijngebied, maar ook dat het gebied de status heeft als natuurmonument op grond van de Natuurbeschermingswet. Dit betekent dat ik de natuurwetenschappelijke betekenis van het natuurmonument in zijn geheel in de afweging betrek en mij niet beperk tot de soorten en typen die geleid hebben tot aanwijzing dan wel aanmelding op grond van de Europese richtlijnen.

Het Verdrongen Land van Saeftinge is een uitgestrekt ca. 3.500 ha groot brakwatergetijdegebied, bestaande uit schorren en slikken, doorsneden door brede geulen en wijdvertakte krekken. De Koningin Emmapolder / Van Alsteinpolder grenzen aan het centrale deel van het gebied. De dijk wordt grotendeels beweid door schapen. Ter hoogte van dp 121 is een plateau aangelegd als uitwijkplaats voor het in Saeftinge weidende vee tijdens hoge waterstanden. Het Verdrongen Land van Saeftinge is één van de laatste grootschalige schorgebieden in Noord-West Europa en daarom van grote (inter)nationale betekenis. Als gevolg van de sterk uiteenlopende milieuomstandigheden komen in het natuurmonument naast typische zoutplanten ook soorten voor die zich voornamelijk stroomopwaarts onder minder zoute omstandigheden kunnen ontwikkelen. Van het Verdrongen Land van Saeftinge zijn totaal circa 80 hogere plantensoorten bekend, waarvan ruim 20 soorten in grote aantallen en over grote oppervlakten op het schor voorkomen. Deze betrekkelijke "soortenarmoede" is te verklaren door de grote mate van getijdendynamiek en het zoute en brakke milieu. Het Verdrongen Land van Saeftinge is laag gelegen (hoewel voor een schor relatief hoog) en wordt regelmatig overspoeld door

Datum  
27-4-2005

Kenmerk  
DRZZ 05-3132/GV/DvR

Vervolgblad  
6

brak water. De flora bestaat zowel uit echte zoutplanten (zoals Zeekraal, Schorrekruid, Lamsoor en Zeealsem), als ook uit zoutplanten die zich ook onder minder zoute omstandigheden kunnen ontwikkelen (zoals Zeeweegbree, Zilte rus en Rood zwenkgras) en typische brakke soorten (zoals Spiesmelde, Zeebies en Echt lepelblad). Soorten uit het zoete milieu, zoals Riet en Fioringras, bereiken in het Verdrongen Land van Saeftinge ongeveer hun stroomafwaartse verspreidingsgrens.

In zijn algemeenheid kan gesteld worden dat het gebied zijn floristische waarde voor een zeer belangrijk deel ontleent aan de voorkomende (slik- en) schorvegetaties, die gekenmerkt worden door de dominantie van enkele massaal optredende soorten. Van hoog naar laag is op het schor een grootschalig patroon aanwezig van zwak-brakke en zoete plantensoorten naar echte zoutplanten met meestal vage grenzen tussen deze eenheden, maar met scherpe grenzen op micro-gradiëtniveau, bijvoorbeeld op de overgang van oeverwal naar kom.

Het Verdrongen Land van Saeftinge is één van de belangrijkste watervogelgebieden van Nederland, voor zowel de broedvogels als de soorten die in het winterhalfjaar in het gebied verblijven. Er broeden in totaal ruim 40 soorten waaronder water- en moerasvogels, steltlopers en zangvogels. Van groot belang zijn o.a. de relatief grote aantallen van Bruine kiekendief, Tureluur, Visdief en Blauwborst die in het gebied broeden. Noemenswaardig is ook het voorkomen van de Grauwe gans als broedvogel en de aanwezigheid van de grootste Zilvermeeuwenkolonie in Nederland buiten het kustgebied.

Voor trekvogels is het Verdrongen Land van Saeftinge een belangrijke schakel in de keten van pleisterplaatsen op de trekroute van Noord naar Zuidwest Europa en West-Afrika (de zogenaamde Oost-Atlantische trekbaan). Er pleisteren hier onder meer drie soorten ganzen in grote aantallen, te weten Kol-, Riet- en Grauwe Gans. Voorts verblijven er gedurende het winterhalfjaar vele duizenden eendachtigen en steltlopers waarvan onder meer de volgende soorten in (relatief) grote aantallen: Wilde eend, Pijlstaart, Smient, Wintertaling, Bontbekplevier, Zilverplevier, Kluut, Rosse grutto en Zwarte ruit. Ook komen er grote aantallen Blauwe kiekendieven voor, met een slaapplek van 40 à 50 exemplaren, en maximaal circa 100 Bruine kiekendieven.

In 2004 is in opdracht van het Zeeuws Landschap een broedvogelonderzoek in het Verdrongen Land van Saeftinge uitgevoerd. In de strook grenzend aan het dijktracé langs de Koningin Emma-/ Van Alsteinpolder zijn de volgende broedvogelsoorten aangetroffen: Bergeend, Wilde eend, Slobeend, Bruine kiekendief, Patrijs, Fazant, Waterral, Meerkoet, Scholekster, Kluut, Kievit, Grutto, Tureluur, Houtduif, Holenduif, Veldleeuwerik, Graspieper, Gele kwikstaart, Blauwborst, Rietzanger, Graszanger, Kleine karekiet, Bosrietzanger, Kneu en Rietgors.

Het aanpassen van dijkbekledingen leidt bij vervangen in eerste instantie altijd tot negatieve effecten op de natuurwaarden. Afhankelijk van de inrichting, de wijze waarop en de periode waarin de werkzaamheden worden uitgevoerd, zal de vegetatie worden aangetast en kan verstoring van de vogelfuncties plaats vinden.

Door het verwijderen van de huidige bekleding, die gedeeltelijk onder het schor ligt, wordt de begroeiing op de dijk (met de daarvan afhankelijke fauna) namelijk eveneens verwijderd. U geeft aan dat deze effecten niet te voorkomen zijn, maar deels van tijdelijke

Datum  
27-4-2005

Kenmerk  
DRZZ 05-3132/GV/DvR

Vervolgblad  
7

aard zijn. De begroeiing bestaat op het westelijk deel van het schor uit een gesloten, overjarige rietvegetatie en meer oostelijk uit grazige vegetaties.

Om de buitenteen van de dijk goed te kunnen uitgraven is een werkstrook langs de dijk noodzakelijk, waarbij eventueel in de werkstrook aanwezige vegetatie wordt vernietigd. Om de schade aan slik of schor zo veel mogelijk te beperken wilt u de werkstrook langs de buitenteen van de dijk zo smal als mogelijk maken. Het voorland of slik buiten de werkstrook wordt ongemoeid gelaten. Ervaringen bij reeds uitgevoerde dijktrajecten langs de Westerschelde hebben geleerd dat de oorspronkelijke vegetatie vrij snel terugkeert op voormalige werkstroken wanneer de strook na afloop van de werkzaamheden zijn eerdere dimensionering terugkrijgt en daarvoor de oorspronkelijk aanwezige grond wordt gebruikt.

Uitvoering van de werkzaamheden is gepland in de periode van 1 april tot en met 1 oktober daaropvolgend. Deze periode wordt ingegeven vanuit het belang van de veiligheid; er mogen namelijk geen werkzaamheden aan de waterkering worden verricht in het stormseizoen t.w. tussen 1 oktober en 1 april. Voorbereidende werkzaamheden waarbij de dijkbekleding nog gesloten blijft (b.v. aanvoer van materieel) kunnen bij voorkeur al in de laatste dagen van maart tot uiterlijk 15 april worden uitgevoerd, teneinde het risico van verstoring van broedende vogels zo veel mogelijk te beperken. Om te voorkomen dat moerasvogels eind maart al territoria gaan afbakenen of zelfs al gaan broeden (Blauwborst, Rietgors), is het wenselijk dat vóór aanvang van de werkzaamheden (in maart) de rietvegetatie op de toekomstige werkstrook wordt gemaaid of verwijderd. Dit verkleint ook de kans op verontrusting, dood of verwonding van beschermde oevergebonden zoogdieren op het moment dat de eigenlijke werkzaamheden beginnen. Vanwege de aanwezigheid van een belangrijke hoogwatervluchtplaats en een kolonie broedende kluten wordt in het gedeelte oostelijk van dp 121 pas na 1 augustus met de werkzaamheden begonnen. Ook in de zone tussen dp 160 en dp 168 + 50m. wordt in de periode van 1 april tot 1 augustus niet gewerkt om verstoring van in het overjarige rietland broedende Bruine kiekendieven en andere rietvogels te voorkomen. In het tussenliggende dijkdeel (van dp 121 tot dp 160) wordt voor of uiterlijk op 1 april met de werkzaamheden gestart en zo veel mogelijk continue doorgewerkt om de mogelijke vestiging van broedvogels op dat dijktraject te voorkomen. Door vroeg met de werkzaamheden te beginnen wordt het risico van verstoring van broedende vogels zo veel mogelijk voorkomen.

In de planbeschrijving is tevens de aanleg van een onderhoudspad op de buitenberm van de zeedijk opgenomen. Ik ga er van uit dat door de wijze van uitvoering (afgestrooide kunstofgrasplaten) en de door u voorgestelde zonering van recreatief fietsverkeer verstoring door recreatief medegebruik in voldoende mate beperkt zal zijn.

Samenvattend kan ik, gezien het belang van een goede kustverdediging en gelet op de relatief geringe versturende effecten op natuurwetenschappelijke betekenis van het natuurmonument Verdronken Land van Saeftinge, onder enkele op te nemen voorwaarden, instemmen met de door gevraagde vergunning.



Datum	Kenmerk	Vervolgblad
27-4-2005	DRZZ 05-3132/GV/DvR	8

#### Toetsing aan de Vogel- en Habitatrichtlijn

Het Verdrongen Land van Saeftinge is krachtens de richtlijn inzake het behoud van de Vogelstand (79/409/EEG) aangewezen als speciale beschermingszone (besluit van 28 november 1989, nr. J 897372 ). Het gebied kwalificeert voor de volgende soorten: Kleine Zilverreiger, Lepelaar, Grauwe gans, Bergeend, Smient, Pijlstaart en Slechtvalk. De overige soorten die in het besluit als relevante soort worden aangemerkt zijn: Bruine Kiekendief (broedend), Porseleinhoen (broedend), Zwartkopmeeuw (broedend), Visdief (broedend), Blauwborst (broedend), Kleine zwaan (slaapplaats), Kolgans, Kolgans (slaapplaats), Krakeend, Wintertaling, Slobeend, Kluut, Bontbekplevier, Zilverplevier, Bonte strandloper, Rosse Grutto, Wulp, Zwarte ruiter, Tureluur en Steenloper.

Het Verdrongen Land van Saeftinge is in 1996 overeenkomstig artikel 4, lid 1 van de Habitatrichtlijn aangemeld bij de Europese Commissie als speciale beschermingszone. De aanmelding is in 2004 geactualiseerd waarbij Saeftinge is ingedeeld bij het gebied Westerschelde. De Westerschelde is het belangrijkste gebied voor:

- Habitatype 1130 (Estuaria)
- Habitatype 1330 (Atlantische schorren met kweldergrasvegetatie)
- Het gebied is verder aangemeld voor:
  - Habitatypes 2110 (Embryonale wandelende duinen)
  - Habitatype 2120 (Wandelende duinen op de strandwal met Helm, z.g. witte duinen)
  - Habitatype 2160 (Duinen met duindoorn)
  - Habitatype 2190 (Vochtige duinvalleien)
  - Habitatype 1310 (Eenjarige pioniersvegetaties van slik- en zandgebieden met Zeekraal en andere zoutminnende soorten)
  - Habitatype 1320 (Schorren met slijkgrasvegetatie)
  - en daarnaast voor:
    - Habitatsoort 1014 (Nauwe korfslak)
    - Habitatsoort 1095 (Zeeprík)
    - Habitatsoort 1099 (Rivierprík)
    - Habitatsoort 1103 (Fint)
    - Habitatsoort 1365 (Zeehond)
    - Habitatsoort 1903 (Groenknolorchis)

Zolang de Habitatrichtlijngebieden nog niet formeel zijn aangewezen en de betreffende bepalingen uit de Natuurbeschermingswet nog niet van kracht zijn, zal ik in het kader van deze procedure op grond van de Natuurbeschermingswet ook de gevolgen voor de habitatnatuurwaarden beoordelen (integrale toetsing).

Op 7 september 2004 heeft het Europees Hof van Justitie (hierna: het Hof) uitspraak gedaan op het verzoek om een prejudiciële beslissing betreffende de uitleg van artikel 6 van richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna, de Habitatrichtlijn.

Overwegingen uit het arrest van het Hof maken duidelijk dat, indien een plan of project geen significante gevolgen heeft voor een gebied, het maken van een passende beoordeling niet nodig is.

Het Hof geeft in relatie tot artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn in haar uitspraak van 7 september 2004 de mogelijkheid weer dat een plan of project gevolgen voor de

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
27-4-2005	DRZZ 05-3132/GV/DvR	9

relevante specifieke instandhoudingsdoelstellingen kan meebrengen, zonder dat dit ook direct significante effecten op deze specifieke instandhoudingsdoelstellingen zal (kunnen) sorteren.

Het verbeteren van de dijk langs de Koningin Emma-/Van Alsteinpolder betreft een activiteit die niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van het Vogelrichtlijngebied 'Verdronken Land van Saeftinge' of het Habitatrichtlijngebied 'Westerschelde'. Voor de verbeteringswerkzaamheden moet daarom een passende beoordeling worden uitgevoerd ingevolge artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn, als de waarschijnlijkheid of het risico bestaat dat deze activiteit significante gevolgen heeft voor het Vogelrichtlijngebied 'Verdronken Land van Saeftinge' of het Habitatrichtlijngebied 'Westerschelde', c.q. wanneer op grond van objectieve gegevens niet kan worden uitgesloten dat het afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen heeft voor die gebieden.

Door de uit te voeren werkzaamheden treedt een tijdelijke verstoring in het Vogel- en Habitatrichtlijngebied op. Tevens zal door verschuiving van de teen van de dijk met ca. 2,5 meter op maaiveldniveau het schor in omvang afnemen; hiervoor in de plaats komt het met klei beklede onderste deel van het talud van de dijk.

Met de voorgestelde mitigerende maatregelen worden de versturende effecten op vogels zo veel als mogelijk beperkt. De oppervlaktevermindering van ca. 1,5 ha is, gezien de verhouding van de afname tot de totale omvang van dit habitatype in de Westerschelde, eveneens zeer beperkt.

Op basis van de op dit moment best beschikbare informatie, is de conclusie gerechtvaardigd dat, gelet op de hierboven reeds besproken overwegingen met betrekking tot risico's en effecten, er voldoende zekerheid aanwezig is dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet wezenlijk worden aangetast door de dijkverbeteringswerkzaamheden.

Gelet op het bovenstaande kom ik tot de conclusie dat het verlenen van de vergunning niet leidt tot mogelijke significante gevolgen voor het Vogelrichtlijngebied 'Verdronken Land van Saeftinge' of het Habitatrichtlijngebied 'Westerschelde'. Op basis hiervan is er derhalve geen passende beoordeling noodzakelijk als bedoeld in artikel 6, lid 3 van de Habitatrichtlijn. Omdat ook niet te verwachten is dat de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten door de voorgenomen maatregelen zal verslechteren wordt ook voldaan aan de bepalingen van art 6, lid 2 van de Habitatrichtlijn.

Er kan dan ook tevens op grond van het afwegingskader uit de Habitatrichtlijn ingestemd worden met vergunningverlening.

Nu ik voor het verbeteren van de dijk langs de Koningin Emma-/Van Alsteinpolder in het kader van deze procedure op grond van de Natuurbeschermingswet een vergunning verleen en een habitattoets uitgevoerd heb, hoeft bij de verlening van een andere vergunning of ontheffing geen habitattoets meer uitgevoerd te worden.

#### Besluit

Gelet op het voorgaande, verleen ik u vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet tot het uitvoeren van dijkverbeteringswerkzaamheden, één en ander conform uw aanvraag en de daarbij behorende rapporten "Planbeschrijving

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
27-4-2005	DRZZ 05-3132/GV/DvR	10

Verbetering gezette steenbekleding Koningin Emma/Van Alsteinpolder", "Onderbouwing bij een ontheffingsaanvraag op de Flora- en Faunawet voor een dijkverbeteringprojecten langs de Westerschelde, Dijktraject Koningin Emma/Van Alsteinpolder gemeente Hulst" en "Habitattoets voor effecten van een dijkverbeteringsproject langs de Westerschelde, Dijktraject Koningin Emma/Van Alsteinpolder, gemeente Hulst".

Ter bescherming van de in het natuurmonument aanwezige natuurwaarden verbind ik aan deze vergunning de volgende voorwaarden:

1. De te gebruiken werkstrook dient tot een minimum beperkt te worden en mag maximaal 15 m bedragen.
2. De werkzaamheden aan de dijktrajecten tussen dijkpaal (dp) 108 en dp 121 alsmede tussen dp 160 en 168 (+ 50 m), dienen buiten de vogelbroedperiode (1 april tot 1 augustus) te worden uitgevoerd. Vòòr 1 april worden langs deze dijktrajecten de rietkragen over een breedte van 15 meter (de maximale werkstrook) gemaaid, om te voorkomen dat zich hierin vogels nestelen.
3. Bij de inzet van hydraulische machines dient te worden voorkomen dat er oliekkage plaats vindt. Mocht er desondanks toch verontreiniging plaats vinden dan dient dit tot buiten het natuurmonument te worden afgevoerd.
4. Vrijkomend gebiedsvreemd materiaal dient tot buiten het natuurmonument te worden afgevoerd.
5. De inrichting van het aan te leggen onderhoudspad dient zodanig te zijn dat het effectief afgesloten wordt en is voor recreatief gebruik door fietsers. Deze inrichting kan tot stand worden gebracht door het in de begrazing houden van het dijkvak, waarbij de dijk voorzien blijft van deugdelijk afrasteringen en toegangshekken. Door middel van (aanvullende bebording) kan uitleg gegeven worden over de geldende regels en de kwetsbaarheid van het gebied.
6. De houder van deze vergunning is verplicht deze op eerste verzoek te tonen aan personeel van de politie, de provincie Zeeland en de Algemene Inspectie Dienst.
7. Bij het niet nakomen van de voorwaarden van de vergunninghouder kan deze vergunning te allen tijden ingetrokken worden of kunnen nadere voorwaarden worden gesteld.
8. Bij het niet nakomen van de voorwaarden wordt vergunninghouder geacht niet te beschikken over een vergunning.
9. De aanvang van de werkzaamheden dient te worden gemeld aan de medewerker Natuurbeschermingswet van de provincie Zeeland de heer J.F. Brilman, tel.: 0118-631154.

Deze vergunning is geldig tot en met 31-12-2008.

Deze vergunning is de eerste 6 weken nog niet geldig. De werking van deze vergunning blijft namelijk opgeschort totdat de beroepstermijn is verstreken (artikel 19, tweede lid Natuurbeschermingswet); deze beroepstermijn bedraagt 6 weken en vangt aan met ingang van de dag na verzending van deze brief (art.6:7 Algemene wet bestuursrecht). Indien beroep wordt ingesteld, blijft de werking van deze vergunning opgeschort, totdat op het beroep is beslist (art. 19, tweede lid Natuurbeschermingswet).

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
27-4-2005	DRZZ 05-3132/GV/DvR	11

Tegen dit besluit kunt u (en dat geldt voor iedere belanghebbende) schriftelijk bezwaar maken. Het bezwaarschrift richt u aan:

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,  
d.t.v. het college van Gedeputeerde Staten van Zeeland  
Postbus 165  
4330 AD Middelburg.

In uw bezwaarschrift neemt u tenminste op:

- uw naam;
- uw adres;
- de datum;
- tegen welk besluit u bezwaar maakt;
- waarom u bezwaar maakt;
- uw handtekening.

U moet het bezwaarschrift binnen 6 weken na de dag, waarop dit besluit is bekend gemaakt, indienen. Doorgaans is dat de dag na de datum van verzending, die u hierboven vermeld ziet.

Overschrijding van de termijn kan er toe leiden dat met uw bezwaren geen rekening meer wordt gehouden.

Indien u overweegt bezwaar te maken, wordt u desgewenst een informatiefolder toegezonden. U kunt daarom vragen door het bellen van telefoonnummer 0118-631700.

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKwaliteit,  
voor deze:  
HET MT-LID REGIONALE ZAKEN ZUID,



*[Handwritten signature]*